

Міністерство освіти і науки України,
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім.
Ігоря Сікорського»,
Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України,
Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України,
Інститут цифровізації освіти НАПН України,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
Житомирський військовий інститут імені С.П. Корольова,
Черкаський державний технологічний університет,
Вінницький національний технічний університет,
Опольська політехніка (Республіка Польща),
Варшавський технологічний університет (Республіка Польща),
Технологічний університет Лулео (Королівство Швеція),
Технічний університет (Чеська Республіка),
Технічний університет (Республіка Болгарія),
Університет країни Басків (Королівство Іспанія),
Віденський технічний університет (Республіка Австрія),
ADA University (Азербайджан)

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

*XVI Міжнародна
науково-технічна конференція*

Інформаційно-комп'ютерні технології

м. Житомир, 02-03 квітня 2026 р.

Житомир

2026

УДК 004
Т11

*Рекомендовано до друку Вченою радою Державного університету
«Житомирська політехніка» (протокол № 7 від 27.04.2026 р.)*

Тези XVI Міжнародної науково-технічної конференції
Т11 «Інформаційно-комп'ютерні технології», м. Житомир, 02-03 квітня
2026 р. – Житомир: Житомирська політехніка, 2026. – 742 с.
ISBN 978-966-683-734-2

Представлено доповіді учасників XVI Міжнародної науково-технічної конференції. Наведено аналіз та результати досліджень сучасних проблем інформаційних технологій, математичного моделювання та розробки програмного забезпечення, інформаційних систем, комп'ютерної інженерії та кібербезпеки, цифрової обробки сигналів та зображень, комп'ютерно-інтегрованих технологій, робототехніки та приладобудування, інформаційних технологій в телекомунікаціях та біомедицині, інформаційно-комунікаційних технологій в освіті.

УДК 004

Наукове видання

Тези XVI Міжнародної науково-технічної
конференції «Інформаційно-комп'ютерні
технології»,
Житомир, 02-03 квітня 2026 р.

Відповідальний за випуск

Ю.В. Венгловська

Свідцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 7177 ВІД 04.11.2021 р.

Адреса редакції: Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, м.Житомир, 10005

© Житомирська політехніка, 2026

*Пятін І.С., к.т.н., доцент,
Хмельницький політехнічний фаховий коледж
Бойко Ю.М., д.т.н., професор,
Хмельницький національний університет*

RL МОБІЛЬНІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ З LDPC КОДУВАННЯМ

Сучасні бездротові системи зв'язку працюють в умовах завмирань, завад, швидких змін стану каналу та зростаючих вимог до швидкості передавання і якості обслуговування. Використання адаптивної модуляції і кодування дає змогу динамічно змінювати вид модуляції та кодову швидкість відповідно до поточного стану каналу, забезпечуючи компроміс між спектральною ефективністю, часткою помилкових блоків і затримкою. Reinforcement Learning (рис. 1) здійснюється через багаторазову взаємодію із середовищем і є інтелектуальною надбудовою для вибору режиму передавання. Замість жорсткої таблиці порогів для певного відношення сигнал/шум присутній агент, який після кожного фрейму або інтервалу передавання спостерігає стан каналу, вибирає режим передавання і отримує "винагороду".

Рис. 1. а – Схема взаємодії агента RL з середовищем; б – схема системи зв'язку, що використовує навчання з підкріпленням (RL)

Агентом є блок керування адаптацією на боці передавача. Саме він вирішує, який режим роботи вибрати для наступного фрейму. Середовище включає канал, демодулятор, LDPC-декодер, інформація про якість якого передається через CQI, HARQ. Стан – це вектор ознак: оцінене SNR; CQI; попередній режим роботи; останній ACK/NACK; кількість ітерацій декодування (затримка). Дія – це вибір сигнально-кодової конструкції (тип модуляції, кодова швидкість).

Винагорода повинна змушувати агента знаходити компроміс між пропускну здатністю, BER і затримкою.

Для систем з Reinforcement Learning (RL) для адаптації лінії зв'язку критичні затримка обчислення і застарівання CQI, бо якщо агент працює повільно, канал швидко змінюється. Для FPGA-платформи AXU2CGB, тракт передавання та приймання реалізується у програмованій логіці, а RL-агент – на процесорній системі.

Адаптивну систему зв'язку з RL представляємо як задачу “стан → вибір режиму роботи → винагорода → оновлення правил”. Передача індексу режиму роботи до приймача відбувається каналом управління.

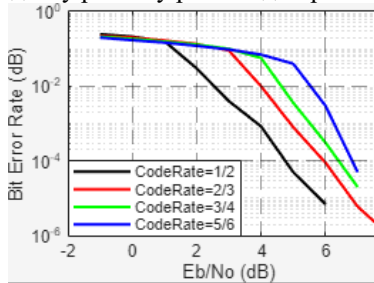

Рис. 2. – Залежність BER від E_b/N_0 для різних CodeRate

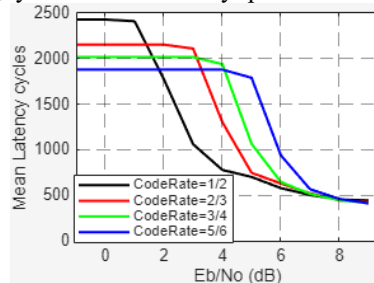

Рис. 3. – Залежність середньої затримки від E_b/N_0 для різних CodeRate

LDPC-декодер працює у режимі з early termination: при малому E_b/N_0 декодер працює з максимальною кількістю ітерацій, а при зростанні E_b/N_0 зупиняється раніше, тому середня затримка падає. Виходячи з отриманих залежностей, одна ітерація триває 284 системні такти, а базова складова алгоритму декодування триває 157 тактів.

За діапазонами E_b/N_0 (рис. 2-3) можна зробити такий висновок: при малих E_b/N_0 декодер працює в режимі насичення і використовує максимальні 8 ітерацій. У діапазоні 2–4 dB маємо перехідний режим: середня затримка швидко зменшується, а розкид між фреймами найбільший. Для 6–7 dB декодер завершує декодування за 1–2 ітерацій, затримка зменшується більш ніж у 5 разів.

Використання Reinforcement Learning корисно в області $E_b/N_0 \approx 3 \dots 6$ dB, де спостерігається розкид затримки та кількості ітерацій між фреймами, що дозволяє використовувати орієнтоване на фреймах адаптивне керування параметрами декодування. При низькому BER Reinforcement Learning можна використовувати для адаптивного зменшення обчислювальної складності декодування.

Список використаних джерел:

1. Xie, C., El-Hajjar, M., Ng, S.X.: Machine learning assisted adaptive LDPC coded system design and analysis. IET Commun.18, 1–10 (2024). <https://doi.org/10.1049/cmu2.12707>